

**ДО
ГОСПОЖА ТЕМЕНУЖКА ПЕТКОВА
МИНИСТЪР НА ЕНЕРГЕТИКАТА НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

**КОПИЕ
ГОСПОДИН ЦВЕТАН СИМЕОНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКО ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА**

ПОЗИЦИЯ

на СДРУЖЕНИЕ БЪЛГАРСКА ГАЗОВА АСОЦИАЦИЯ

ОТНОСНО: Актуализация на Енергийната стратегия на Република България

На 13.11.2018 год. на проведеното в Министерството на енергетиката обсъждане за необходимостта от промяна на Енергийната стратегия Сдружение Българска газова асоциация се информира и изрази своята позиция по предложената от „Булгартрансгаз“ ЕАД актуализация.

Ние приемаме инициативата на националния газопреносен оператор да предложи актуализация на Енергийната стратегия, в съответствие с Десетгодишния си план, като повод да поставим в дневния ред на обществото обсъждането на стратегическите цели, които формулират дългосрочните задачи на субектите в енергийния отрасъл.

Отчетената в уводната част на информацията на Министерството на енергетиката прогноза за нарастване търсенето на природен газ в страната и региона, промяната на входните точки и посоката на физическия трансграничен пренос, концепцията на газов хъб „Балкан“ обосновават необходимостта от инфраструктурно развитие на газопреносната система.

Подкрепяме предложените изменения и допълнения в Енергийната стратегия на Република България, като виждаме възможност и очакваме тя да допринесе за постигането на следните цели и ползи за бизнеса и страна ни:

- Допринасят за запазване ролята на Република България на газовата карта на Европа, със съответните ползи от това - осигуряване на трудова заетост, възможности български фирми да участват в изграждането на големи инфраструктурни проекти, и други ползи за страната;

- Реализират икономически, социални, екологични ползи и устойчиво развитие за България и региона;

- Запазват ролята на Република България като основна държава, осигуряваща достъп на региона до надеждни доставки на природен газ, както и осъществяваща трансграничен пренос за региона и ЕС минимум до 2040 г.

- Обезпечават сигурността на доставките на природен газ, не само за България, а и за Европа и региона най-малко до 2040 г.

- Осигуряват развитие на пазара на природен газ в България и региона до степен на подходяща пазарна среда за организирана търговия на природен газ на пазарен принцип и създаване на реални условия за високоликвиден и конкурентен пазар на природен газ;

■ Осигуряват възможност за сключване на сделки на газова борса по прозрачен и недискриминационен начин, включително осигуряване на възможност за краткосрочна търговия на значителни обеми газ и организирана борсова търговия при регулирани борсови правила.

■ Създават условия за реална либерализация на пазара, общо увеличаване на броя търговци в страната и търгуваните количества, както и навлизане на големи и утвърдени търговци от Европейския пазар в страната ни, което ще внедри в този бизнес утвърдените добри практики от развитите вече пазари.

■ Осигуряването на повече източници и маршрути за доставка на природен газ ще доведе до намаляване на цените на природния газ, което е от особена важност за индустрията с оглед конкурентноспособността на предприятията, наемане на повече персонал, повече инвестиции и други ползи за българските предприемачи.

■ Предвидената възможност за акционерно участие от страна на „Булгартрансгаз“ ЕАД в проекта за изграждане на LNG терминал в гр. Александруполис ще осигури възможност за увеличаване ролята България на газовия пазар в Югоизточна Европа и достъп до все повече надеждни източници на природен газ;

■ Предвидената нова инфраструктура ще свърже българската газопреносна инфраструктура с източници на газ от Южния газов коридор, в т.ч. от Азербайджан и други държави производители, което в следствие ще допринесе за намаляване на цените на природния газ и респективно ще бъде от особена важност за индустрията с оглед конкурентноспособност на предприятията и възможност за привличане на повече инвестиции;

■ Изграждането на значителна по обем нова инфраструктура ще доведе до възможности на български фирми, в качеството им на изпълнители и подизпълнители да участват в изграждането на инфраструктурата, да увеличат приходите си и в резултат да създадат нови работни места, да осигурят по-конкурентно заплащане за персонала, да увеличат приходите в държавния бюджет и др.

■ Развитието на газовия сектор оказва положителен ефект върху останалите сектори в Енергетиката на България, в т.ч. чрез увеличаване възможността за използване на природния газ като достъпна суровина във високоефективни централи с комбиниран цикъл за производство на електрическа енергия, което от своя страна съответно ще позволи изграждането на допълнителни електрически мощности, с отделяне на по-малко вредни емисии (сертификати), което провокира изграждането на допълнителни мощности от бизнеса (електроцентрали, заводи и други инсталации в обхвата на схемата ЕСТЕ) за изпълнение на екологичните норми и създаване на допълнителни условия и стимули за използване на природния газ в транспорта и в труднодостъпните райони на страната - чрез компресиран или втечен природен газ на достъпни цени.

Декларирайки подкрепа за актуализацията на Считаме за необходимо да обърнем внимание на някои факти и насоки, които считаме, че следва да се отчетат при изпълнението на актуализираната стратегия

По данни на Енергийната стратегия на Република България до 2020 год., 172 български общини са откъснати от националната газопреносна мрежа и едва 1,5 % от българските домакинства имат достъп до природен газ, докато за Европейския съюз тази цифрата е 55 %.

Това обстоятелство ни задължава да поставим приоритетно развитието на националното газоснабдяване, като предпоставка за икономически подем и повишаване на жизнения стандарт на българското население.

Сдружение Българска газова асоциация поставяме на вниманието на администрацията и публичния сектор нашето експертно мнение и позиция:

ПЪРВО: Актуализацията на Енергийната стратегия на Република България с предложеното от националния газопреносен оператор „Булгартрансгаз“ ЕАД разширение на газопреносната система следва да се съобрази, в контекста на Междинния доклад за стратегия в областта на енергетиката, изготвен от БАН, през 2017 год., като се планира преодоляване на регионална енергийна изолация, чрез развитите на газопреносната и газоразпределителните системи в Северозападна България, Подбалкана и други региони без газоснабдяване.

Оптимизирането на газопреносната мрежа би спечелило с изграждане от националния оператор „Булгартрансгаз“ ЕАД успореден газопровод в Подбалкана, който да свърже точката на сдвояване на преносната и транзитни системи в КС Ихтиман с точката на свързване на транзитната система с газопровода от Турски поток в КС Лозенец, с което се увеличава linerack-а на газопреносната система, подобрява се диверсификацията и гъвкавостта на южната газова тангента и се газифицира територията на Подбалкана, наситена с индустриални и аграрни обекти, вместо единични пресичания на Средна гора, както е проекта на газопровода Панагюрище – Пирдоп.

ВТОРО: Предвиденото участие на националния газопреносен оператор „Булгартрансгаз“ ЕАД в регазифиционния приемен терминал за природен газ (LNG терминал) в Александрополис, Гърция не следва да изключва изграждането на регазифиционен приемен терминал за природен газ (LNG терминал) и приемен терминал за природен газ (CNG терминал) на български пристанища на Черно море и река Дунав, предвид перспективата за строеж на терминали за втечняване на природен газ в Черноморския басейн.

ТРЕТО: Актуализацията на Енергийната стратегия на Република България с предложеното от националния газопреносен оператор „Булгартрансгаз“ ЕАД да предприеме действия за създаване, чрез дъщерно дружество на Газова борса е в противоречие с изискванията на трети енергиен пакет - ДИРЕКТИВА 2009/73/ЕС относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ и РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 715/2009 относно условията за достъп до газопреносните мрежи.

Намираме за уместно Газова борса да бъде учредена с прякото участие на газоразпределителните предприятия и търговците на природен газ с цел балансиране на отношенията на вътрешния газов пазар, в условията на регулация и либерализация на сектора.

Намираме за необходимо създаването на Борса за търгуване на зелени и бели сертификат, които мотивират потребителите и крайните снабдители за доказване на индивидуалните цели за енергийно спестяване, чрез оптимизиране на финансовите инструменти от търговията на спестени емисии.

ЧЕТВЪРТО: За развитието на газопреносната система и пазара на природен газ е необходимо да се урегулира управлението на разпределителни газопроводи от нелицензирани лица - т.н. „Гроздове“. Този проблем възпрепятства значително развитието на газоразпределението в страната, респективно възпрепятства икономическо развитие и подобряване на инвестиционните условия в тези райони.

Намираме за целесъобразно предложената актуализацията на енергийната стратегия да се приеме съевременно, при отчитане позициите на заинтересованите страни.

Енергийната стратегия следва да се актуализира периодично, като се отчитат в дългосрочен период икономическите тенденции, изменението на геополитическите отношения, както развитието и влиянието на големите инфраструктурни проекти в региона, в хоризонт над 10 год.

Сдружение Българска газова асоциация потвърждава готовност за участие с експертиза при окончателната актуализация на Енергийната стратегия на Република България.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:
/ПЛАМЕН ПАВЛОВ/

